

Voorstel Gemeenteraad

Vergadering gemeenteraad d.d. 17 december 2025

Portefeuillehouder: Jan Menninga, Annalies Usmany-Dallinga
Beleidsveld: Communicatie, Bestuurssecretariaat, Gebiedsregie, Facilitair
Zaaknummer: 1277317

Onderwerp: Raadsvoorstel Maatregel 14 Nij Begun

Korte samenvatting

Op 23 oktober 2024 heeft uw raad het budget voor Maatregel 14 uit Nij Begun vrijgegeven. Met deze maatregel wordt ingezet op het herstellen en versterken van de leefbaarheid en sociale cohesie in de dorpen en wijken in de gemeente Eemsdelta. Van het totale budget is 40% bestemd voor gebiedsoverstijgende plannen. Met dit voorstel leggen wij de uitwerking van dit onderdeel aan u voor, in de vorm van de Subsidieregeling en Beleidsregel Gebiedsoverstijgende Plannen Maatregel 14 Eemsdelta. Wij vragen uw raad wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Aan de raad

Voorstel

De raad wordt verzocht wensen en bedenkingen te uiten over het voornemen van het college tot:

- a. Vaststelling van de Subsidieregeling Gebiedsoverstijgende Plannen Maatregel 14 Eemsdelta;
- b. Vaststelling van de Beleidsregel Gebiedsoverstijgende Plannen Maatregel 14 Eemsdelta.

Aanleiding

Maatregel 14 uit Nij Begun is gericht op het herstel en de versterking van leefbaarheid en sociale cohesie in gebieden die langdurig geraakt zijn door de aardbevingsproblematiek. Dorpen en wijken krijgen hiervoor eigen middelen en stellen hun eigen dorps- en wijkvisies op. Op 28 augustus 2025 hebben we uw raad geïnformeerd over de uitwerking van de 50% voor dorpen en wijken, na de vaststelling van de subsidieregeling dorps- en wijkvisies Maatregel 14 Eemsdelta. Sommige maatschappelijke opgaven gaan echter over grenzen van dorpen en wijken heen. Denk bijvoorbeeld aan thema's als mobiliteit, voorzieningen en landschappelijke verbindingen. Om te kunnen bijdragen aan dergelijke opgaven ontwikkelt ons college een subsidieregeling en beleidsregel specifiek voor gebiedsoverstijgende plannen. We vragen uw raad om wensen en bedenkingen kenbaar te maken op de subsidieregeling en beleidsregel, waarna ons college overgaat op definitieve vaststelling van beide onderdelen.

Beoogd effect

Herstellen en verbeteren van de leefbaarheid en sociale cohesie in Eemsdelta.

Argumenten

- 1.1. Door wensen en bedenkingen mee te geven aan het college wordt de raad betrokken bij de vast te stellen kaders en subsidiebeschikkingen.

Uw raad heeft met het besluit van oktober 2024 om het budget voor Maatregel 14 beschikbaar te stellen het college in staat gesteld de invulling van de maatregel verder vorm te geven. Conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Gemeentewet is het college van B&W bevoegd gezag voor de vaststelling van de voorliggende beleidsregel en subsidieregeling onder de Algemene Subsidieverordening (ASV). Vanwege de omvang van de gebiedsoverstijgende plannen betrekken we uw raad graag bij de besluitvorming hieromtrent. Dit doen we in dit voorstel door u gelegenheid te geven wensen en bedenkingen kenbaar te maken op de kaders (beleidsregel en subsidieregeling). Daarnaast zullen we u in de gelegenheid stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken voorafgaand aan de definitieve subsidiebeschikking bij initiatieven die een bijdrage vragen van meer dan € 250.000,-. Dit gebeurt na de drie beoordelingsmomenten die jaarlijks plaatsvinden (zie ook 'Aanpak/uitvoering').

1.2. Met de beleidsregel en subsidieregeling stimuleren we de samenwerking tussen dorpen en wijken.

Hierdoor maken we het mogelijk om initiatieven te ondersteunen die meerdere dorpen of wijken verbinden. Dit bevordert samenwerking, gedeelde voorzieningen en gezamenlijke oplossingen voor opgaven die niet binnen één dorp of wijk kunnen worden opgepakt. Daarnaast voorkomen we hiermee dat dergelijke initiatieven (volledig) ten koste gaan van de middelen die bedoeld zijn voor de realisatie van de dorps- en wijkvisies.

1.3. Het gebiedsoverstijgende budget biedt mogelijkheden voor grotere, integrale plannen.

Veel maatschappelijke opgaven houden niet op bij de grens van een dorp of wijk. Denk daarbij aan mobiliteit, landschap of een voorzieningenstructuur. Gebiedsoverstijgende plannen hebben daarom vaak een grotere schaal en impact dan lokale initiatieven. De bestaande subsidieregeling voor dorps- en wijkvisies is daar niet op ingericht. Met deze Beleidsregel en Subsidieregeling voor de 40% kunnen deze initiatieven wel worden gefinancierd.

Kanttekeningen

1.1. Het is complex om het draagvlak bij gebiedsoverstijgende plannen te bepalen.

Voor gebiedsoverstijgende initiatieven is het in de praktijk lastig om exact te bepalen wanneer er voldoende draagvlak bestaat. Voor gemeentelijke initiatieven is het voorstel om bij de aanvraag de maatschappelijke context te duiden plus de betrokkenheid van bewoners aan te tonen door het leveren van een participatieverslag. Bij initiatieven uit dorpen en wijken verwachten we dat de initiatieven in meerdere dorps- en wijkvisies staan. Wanneer een initiatief is opgenomen in meerdere dorps- of wijkvisies kan dit eveneens worden gezien als bewijs van breed draagvlak.

1.2. Om initiatieven van de gemeente en andere initiatiefnemers gelijk te behandelen, werken we met jaarlijkse budget- en projectplafonds

Als gemeente zijn we initiatiefnemer van een deel van de plannen. We willen ook dorpen en wijken de mogelijkheden bieden om plannen in te dienen en ze voldoende tijd geven om hun eigen gebiedsoverstijgende plannen te ontwikkelen. Veel van hen moeten eerst nog een dorps- of wijkvisie opstellen. Om te voorkomen dat het beschikbare budget al is uitgeput voordat deze visies gereed zijn, stellen we jaarlijkse budgetplafonds én projectplafonds in. Hierdoor blijft er ruimte voor initiatieven vanuit de dorpen en wijken die later tot stand komen.

Aanpak/uitvoering

Voor een deel van de gebiedsoverstijgende plannen is de gemeente initiatiefnemer en/of uitvoerder. Voor deze plannen vormt de Beleidsregel gebiedsoverstijgende plannen maatregel 14 het kader. We willen het daarnaast mogelijk maken dat ook andere initiatiefnemers (zoals maatschappelijke organisaties, verenigingen of particuliere initiatiefnemers) een beroep kunnen doen op een bijdrage uit het beschikbare budget. Hiervoor vormt de Subsidieregeling gebiedsoverstijgende plannen maatregel 14 het kader.

Inhoudelijk bieden de Subsidieregeling en Beleidsregel gebiedsoverstijgende plannen Maatregel 14 kaders voor:

- inhoudelijke en procedurele beoordelingscriteria;
- het betrekken van inwoners;
- jaarlijkse budgetplafonds en maximale projectomvang.

Hiermee ontstaat een transparant en toegankelijk proces voor initiatiefnemers.

Na definitieve vaststelling door het college worden de regeling en beleidsregel in januari 2026 gepubliceerd. Het subsidieloket wordt ingericht en initiatiefnemers worden actief geïnformeerd. Er wordt elk jaar gewerkt met drie beoordelingsrondes, op 1 februari, 1 juni en 1 november. De op dat moment ingediende initiatieven (zowel gemeentelijke als andere initiatieven) worden dan beoordeeld op basis van de vastgestelde criteria, met aandacht voor samenwerking, participatie en draagvlak. We stellen uw raad bij elke beoordelingsronde in de gelegenheid om wensen en bedenkingen kenbaar te maken indien dit aanvragen betreft die boven de 250.000 euro liggen, voordat ons college overgaat tot de definitieve toekenning van een (subsidie)bijdrage.

Financiën

Voor gebiedsoverstijgende plannen is in totaal € 37.009.200,- beschikbaar. We maken een risicoreservering van € 4.009.200,- voor mogelijke tegenvallers en onvoorziene omstandigheden. We stellen € 33.000.000 beschikbaar als totaal budgetplafond voor de Subsidieregeling en Beleidsregel. Dit bedrag wordt in drie tranches opengesteld:

- € 13.000.000 per 1 januari 2026;
- € 10.000.000 per 1 januari 2027;
- € 10.000.000 per 1 januari 2028.

De minimale projectomvang bedraagt € 50.000 aan subsidiabele kosten. We verlangen in alle gevallen cofinanciering van de initiatiefnemer. De subsidiebijdrage vormt een percentage van de totale projectkosten; hoe hoger de totale projectkosten, hoe lager de procentuele (subsidie)bijdrage. De maximale subsidiebijdrage is € 2.500.000 per project.

Participatie

In september en oktober 2025 zijn vier bewonersbijeenkomsten georganiseerd (16, 23 en 25 september en 2 oktober), waarvoor alle inwoners van de gemeente Eemsdelta waren uitgenodigd. Er waren in totaal circa 200 aanwezigen. Tijdens deze bijeenkomsten is toegelicht wat maatregel 14 inhoudt, hoe dorpen en wijken ondersteuning kunnen krijgen bij het maken van hun visies en is uitgelegd hoe dorpen en wijken aanspraak kunnen maken op de middelen. Daarnaast gingen we in gesprek met inwoners over hun ideeën, wensen en aandachtspunten rondom gebiedsoverstijgende plannen. De opbrengsten uit deze gesprekken zijn meegenomen in de uitwerking van de beleidsregel en de subsidieregeling.

Communicatie

Na definitieve besluitvorming door het college wordt een communicatieplan uitgewerkt over de wijze van communiceren over de Subsidieregeling gebiedsoverstijgende plannen Maatregel 14 Eemsdelta.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsdelta

Ben Visser
Burgemeester

Klaas van der Wal
Secretaris

Bijlage(n)

- Subsidieregeling gebiedsoverstijgende plannen Maatregel 14 Eemsdelta
- Beleidsregel gebiedsoverstijgende plannen Maatregel 14 Eemsdelta

Besluit Gemeenteraad

De raad van de gemeente Eemsdelta,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 25 november 2025 ,

BESLUIT

Over het voornemen van het college tot:

- a. vaststelling van de Subsidieregeling Gebiedsoverstijgende Plannen Maatregel 14 Eemsdelta;
- b. vaststelling van de Beleidsregel Gebiedsoverstijgende Plannen Maatregel 14 Eemsdelta.

De volgende wensen en bedenkingen te uiten:

1. Openheid over het gehele proces van het gezamenlijk opstellen van de gebiedsoverstijgende plannen tot het realiseren daarvan, zodat iedereen mee kan denken over zijn omgeving;
2. Indien nodig extra bijeenkomsten voor inwoners te organiseren ten behoeve van gebiedsoverstijgende plannen als een dorp dat wenst.
3. Participatie zowel vanuit de gemeente Eemsdelta, als vanuit Dorpsbelangen en/of wijkverenigingen. Het moet van alle inwoners zijn.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 17 december 2025

De raad van de gemeente Eemsdelta

B. Visser
Voorzitter

T.G.C. Kramer-Klein
Griffier